

Raadsvoorstel

Zaaknummer: 68698-2025

Onderwerp: Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026

Auteur	: Nathan Gradisen
Team	: Griffie
E-mail	: Nathan.Gradisen@gemeentemaashorst.nl
Port.	: J.A. van der Pas

Effect op de begroting

☐ Ja ☒ Nee

Onderwerp

Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026

Voorstel

Het Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026 vast te stellen.

Inleiding

Direct na de fusie van de gemeenten Landerd en Uden, heeft de gemeenteraad op 3 januari 2022 het Reglement van Orde voor de gemeenteraad vastgesteld. Het voorstel is om een nieuw Reglement van Orde vast te stellen voor de gemeenteraad. De directe aanleiding is dat de raad op 11 december 2025 een besluit heeft genomen om de wijze van vergaderen aan te passen. Hierop moet het Reglement van Orde worden aangepast. Verder is de raadsperiode bijna ten einde. Er is voldoende ervaring met het reglement opgedaan om dit reglement, waar nodig, aan te passen. Ten slotte moet wijzigingen in wetgeving nog worden verwerkt. Het betreffen geen grote wijzigingen.

Beoogd effect

Het beoogd effect is om het Reglement van Orde te updaten, zodat de raad in nieuwe samenstelling vanaf 1 april 2026 een vliegende start kan maken met dit Reglement van Orde.

Argumenten

1.1 Het raadsbesluit Aanpassingen wijze van vergaderen gemeenteraad is verwerkt

Op 11 december 2025 heeft de gemeenteraad het besluit genomen om de wijze van vergaderen aan te passen. Dit besluit is verwerkt in het nieuwe Reglement van Orde. De belangrijkste wijziging is dat in het Reglement van Orde staat dat bij commissievergaderingen de eerste termijn beeldvormend is en in de tweede termijn oordeelsvorming. Dit is geschrapt.

1.2 De ervaringen met het Reglement van Orde in de praktijk zijn verwerkt in het nieuwe Reglement van Orde

De raad heeft deze raadsperiode ervaring opgedaan met het Reglement van Orde. Op sommige onderdelen, is een praktijk ontstaan die niet bij het Reglement van Orde past. Zo staat in het huidige reglement dat rondvragen alleen bij raadsvergaderingen plaatsvinden, dat bij raadsvergaderingen raadsleden vanaf het spreekgestoelte spreken en dat de agendacommissie toeziet op de nakoming van toezeggingen en moties. Dit klopt niet met de praktijk. Op dergelijke punten is het reglement aangepast aan de ontstane praktijk. Er staat in het voorgestelde reglement dat rondvragen bij commissievergaderingen en raadsvergaderingen plaatsvinden en dat raadsleden naar eigen keuze spreken vanaf de eigen plaats of het spreekgestoelte. Ook staat erin dat de raadscommissies toezien op de nakoming van toezeggingen en moties.

1.3 In het Reglement van Orde zijn wijzigingen van wetten en het model van de VNG verwerkt

Op 1 april 2023 is de regelgeving rondom geheimhouding in de Gemeentewet gewijzigd. Hierop was het Reglement van Orde nog niet aangepast. Daarmee is gewacht totdat wijzigingen op andere onderdelen ook relevant waren. De wijziging in wetgeving over geheimhouding leverde geen problemen op met het hanteren van het Reglement van Orde, maar maakt sommige bepalingen overbodig. Verder is het model van het Reglement van Orde van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) aangepast. Ook wijzigingen daarin zijn, daar waar deze voor Maashorst bruikbaar zijn, doorgevoerd in het voorstel.

1.4 Enkele onwenselijke situaties waarvoor het Reglement van Orde niets regelt, worden nu wel geregeld

In het huidige Reglement van Orde zijn een aantal (detail)zaken niet voldoende geregeld. Hiervan het volgende voorbeeld. Een raadsfractie mag volgens het Reglement van Orde twee commissieleden niet-zijnde raadsleden voordragen. Een uitzondering geldt voor een raadsfractie met één zetel in de raad. Deze eenmansfractie mag drie commissieleden niet-zijnde raadsleden voordragen. Stel dat een eenmansfractie gebruik maakt van drie commissieleden niet-zijnde raadsleden en vervolgens een ander raadslid zich aansluit bij deze fractie. Dan heeft deze tweemansfractie ten onrechte drie commissieleden niet-zijnde raadsleden. Het huidige Reglement van Orde regelt niets voor deze situatie. Het voorgestelde Reglement van Orde regelt dat de tweemansfractie dan één van de commissieleden niet-zijnde raadsleden moet ontslaan.

1.5 Naar aanleiding van terugkomende discussies zijn enkele onderdelen aangepast

Er zijn een aantal terugkomende discussies over onderdelen van het Reglement van Orde, waarover in het voorstel keuzes zijn gemaakt. Dit zijn de volgende:

- Er is een terugkomende discussie over de eindtijd van commissie- en raadsvergaderingen. In dit voorstel voor het Reglement van Orde is opgenomen dat wordt gestreefd naar een eindtijd van 23.00 uur. Als de vergadering om 23.00 uur nog niet is afgelopen, moet de raad(scommissie) een beslissing nemen over het vervolg. De raad(scommissie) heeft hierbij twee opties:
 - o ervoor kiezen om de vergadering voort te zetten; of
 - o het betreffende onderdeel van de vergadering voor te zetten en de vergadering op een door de raad(scommissie) te bepalen dag te hervatten. Kiest de raad(scommissie) hiervoor, dan wordt de vergadering in beginsel hervat op de eerstvolgende maandag of, indien die maandag een feestdag is, de volgende werkdag na deze maandag.
- Er is een terugkomende discussie over de voorwaarden waaraan een rondvraag moet voldoen. Daarbij is het met name de vraag of een rondvraag actueel moet zijn. In dit voorstel voor het Reglement van Orde is opgenomen dat bij commissievergaderingen actualiteit geen voorwaarde is. Raadsleden hebben het wettelijke recht om mondeling of schriftelijk vragen te stellen aan het college (artikel 155, eerste lid, van de Gemeentewet). Dit is een belangrijk recht, waar niet zomaar

afbreuk aan gedaan moet worden. Bovendien is in Maashorst geen sprake van een stortvloed aan rondvragen. Er is daarom geen noodzaak om dit recht in te perken. Wel is opgenomen dat bij raadsvergaderingen actualiteit een voorwaarde is voor een rondvraag. De raad besluit dan om een rondvraag niet toe te laten als de vragen niet actueel zijn. Zo ligt de nadruk bij de raadsvergadering op besluitvorming, maar is er wel ruimte voor rondvragen die niet kunnen wachten op een later moment. Rondvragen die wel kunnen wachten, kunnen tijdens de commissievergaderingen alsnog gesteld worden.

- Er is geen termijn gekoppeld aan het beantwoorden van technische vragen. In het voorgestelde Reglement van Orde is opgenomen dat technische vragen die betrekking hebben op een agendapunt dat op de agenda van een commissievergadering of raadsvergadering staat, in ieder geval zoveel mogelijk voor de vergadering beantwoord worden als deze ten minste 24 uur voor de betreffende vergadering zijn ingediend. Voor andere technische vragen geldt een termijn van 10 dagen.
- In het Reglement van Orde is opgenomen dat in de commissie Ruimte, Economie en Financiën het onderwerp “wonen” aan de orde komt, maar in de commissie Samenleving en Bestuur het onderwerp “sociale woningbouw” aan de orde komt. Dit levert onduidelijkheden op bij het bespreken van agendapunten over het onderwerp wonen. In het voorstel is ervoor gekozen om “sociale woningbouw” als onderwerp van de commissie Samenleving en Bestuur te schrappen, zodat duidelijk is dat alles omtrent wonen valt onder de commissie Ruimte, Economie en Financiën.
- Er is wel eens een discussie geweest over het toelaten van sprekers over niet geagendeerde onderwerpen. Omdat de betrokkenheid van inwoners en organisaties bij hetgeen de gemeenteraad aangaat, van groot belang is, is hier in het voorstel voor het Reglement van Orde niets aan veranderd. De mogelijkheid tot inspreken over niet geagendeerde onderwerpen bij commissievergaderingen blijft bestaan.

Kanttekeningen

1.1 *Er is geen uitgebreid traject met raadsleden gevolgd in voorbereiding op dit voorstel*

Er is niet van tevoren een uitgebreid traject gevolgd met een werkgroep bestaande uit raadsleden om het hele Reglement van Orde door te akkeren. Dit omdat het beeld is dat het Reglement van Orde over het algemeen goed functioneert, maar enkel wat kleinere aanpassingen behoeft.

1.2 *Het kan onoverzichtelijk zijn welke wijzigingen op detailniveau precies worden voorgesteld*

Daar waar formuleringen onduidelijk zijn en/of zaken niet volledig geregeld waren, worden kleine aanpassingen voorgesteld. Daarnaast is ook de volgorde van de artikelen op onderdelen aangepast. Onderdelen die bij elkaar horen, zijn bij elkaar gezet. Zo stond de rondvraag niet in het hoofdstuk over commissievergaderingen en raadsvergaderingen, maar op een andere plek in het Reglement van Orde. Dit is aangepast. Het doorvoeren van dergelijke wijzigingen maakt dat het bij de versie met “wijzigingen bijhouden” lijkt alsof er meer wijzigingen zijn dan dat er daadwerkelijk zijn.

Financiën

Aan dit voorstel zitten geen financiële gevolgen verbonden.

Duurzame ontwikkeling

Dit voorstel bevordert de volgende onderdelen van SDG-doel 16 (vrede, justitie en sterke publieke diensten):

- Onderdeel 16.6: doeltreffende, verantwoordelijke en transparante instellingen ontwikkelen op alle niveaus. Door het Reglement van Orde goed in te richten, kan de gemeenteraad doeltreffend vergaderen.
- Onderdeel 16.7: ontvankelijke, inclusieve, participatieve en representatieve besluitvorming op alle niveaus garanderen. Onder andere door in het Reglement van Orde inwoners de mogelijkheid tot inspreken te blijven geven, neemt de participatie van inwoners en de representatie van de inwoners in de besluitvorming toe.

Participatie

Dit voorstel betreft de interne werkwijze van de raad en de voorgestelde wijzigingen zijn niet groot. Er heeft daarom geen participatie plaatsgevonden.

Communicatie

Als de raad een nieuw Reglement van Orde vaststelt, zal dit gepubliceerd worden op de gebruikelijke wijze.

Vervolg

Als de raad het nieuwe Reglement van Orde aanneemt, begint de raad in de nieuwe raadsperiode met een actueel Reglement van Orde, gebaseerd op de ervaringen van de huidige raad.

Bijlagen ter informatie

1. Raadsbesluit Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026 met wijzigingen bijhouden
2. Was-wordt-tabel Reglement van orde van de gemeenteraad van Maashorst 2026

Maashorst, 26 januari 2026

Het presidium van de gemeenteraad van Maashorst,
de griffier, de burgemeester,

N.E. Gradisen

J.A. van der Pas